

frem som Refusion, Laan osv.; det er ganske vist, at naar man lader sig nyde med runde Summer, saa kan man gjøre det sely, men det er jo som sagt ikke Enhvers Sag og dernæst koster det noget Arbejde; jeg havde saaledes for nogle Dage siden stor Lyst til at gjøre det, men jeg er ved tilfældige Omstændigheder, som have optaget min Tid, bleven forhindret derfra.

Jeg maa tilstaae, at det, dengang den ærede Rigsdagsmand for Sorø Amts Bde Valgkreds (Tonnesbeck) aabnede denne Finantsforhandling med at tale om en sandsynlig Prægravation med Hensyn til Skattefordelingen mellem Kjøbstad og Land, ingenlunde var mig behageligt, at dette Forhold kom paa Bane; det er senere blevet drøftet temmelig vidtløftigt, men det forekommer mig ikke, at man herved er kommen synderligt videre. Det er overhovedet, hvad dette Forhold angaaer, mit Overbeviisning, at man ikke vil kunne komme til noget virkeligt bestemt Resultat; det er blevet httret, at man ikke kan lægge Folketallet til Grund for en Sammenligning, ikke lægge Værdien af faste Eiendomme til Grund derfor osv.; jeg er fuldkommen enig i, at man ikke kan gjøre dette, men jeg troer i det Hele taget, at man ikke paa nogen Maade kan finde noget Grundlag, hvorfra man med Sikkerhed kan gaae ud og see aldeles klart i disse fra Fortiden stammende Skatteforhold, om de nu trykke stærkere paa Kjøbstæderne end forholdsmaessigt billigt ligeoverfor Landet eller omvendt. Jeg betragter de Skatter paa Kjøbstæderne, hvorom her er Tale, væsentlig som afsluttede, som fremgaaede og udviklede af det tidligere bestaaende Forhold, og som derfor omtrent maae blive, som de ere; selv om den høitagtede Indenrigsminister vilde tage Bygningsskatten under Overveielse, troer jeg ikke, at det vilde være ham muligt at komme til Overbeviisning om, at der her kan være Tale om enten synderligt at forøge eller synderligt at formindste Bygningsskatten i Byerne, det ene vil gaae op mod det Andet. Jeg troer i det Hele taget ogsaa, at den Betragtning, som blev gjort gjældende af den ærede Rigsdagsmand for Sorø Amts Bde Valgkreds, at Bygningsskatten var en Afgift, som særlig tynge paa Kjøbstæderne, og at man ikke kunde stille den op mod Skatterne paa Ugerbruget,

Hartkorns-skatten, er fuldstændig urigtig; han understøttede dette derved, at Byerne ogsaa betale Hartkorns-skat, men dette er ingen rigtig Maade at 'raisonnere' paa; man maa gaae ud fra, at Bygningsskatten og Hartkorns-skatterne ere sideordnede Afgifter, nemlig paa de forskellige faste Eiendomme, og de maae derfor stedse betragtes i Forhold til hinanden; det vil efter min Overbeviisning være aldeles umuligt at eftervise, at der findes Prægravation i den ene eller i den anden Retning. Hvad Bygningsskatten angaaer, maa jeg ligeledes betragte den som en Afslutning af tidligere bestaaende Forhold. Naar der derimod skulde blive Tale om fremtidige Skatter, da skal man ikke mere opstille Forskjellen mellem Kjøbstad og Land; men søge at finde Skattnormen, som paa samme Maade og i lige Grad kan ramme Statsborgerne, hvad enten de saa boe i Byerne eller paa Landet.

Jessen: Da Ordet er givet mig paa et saa langt fremrykket Standpunkt, skal jeg søge at fatte mig saa kort, som det er mig muligt. Jeg kunde vistnok have Anledning til ogsaa at httre Noget i Anledning af den nye Ordning i Bestyrelsen af Kongerigets særlige Finantser, eftersom jeg tidligere har havt Opfordring til at fremsføre til Forsvar Alt, hvad jeg vidste at fremsføre, for den Ordning, der tidligere bestod; men der vil, saavidt jeg skjønner, egentlig ikke vindes noget Udbytte af hele denne Discussion angaaende denne Ordning, eftersom vi jo Alle ere enige i, at den har sin fuldkomne Berettigelse i Kongens og Regjeringens grundlovmæssige Ret, og at Spørgsmaalet om, hvordvidt den ene Ordning er at foretrække for den anden, kun da kunde faae praktisk Betydning, naar man vilde anvende saadanne Midler, som jeg troer ikke ere hensigtsmæssige, for at tilveiebringe en anden Ordning end den, som Regjeringen finder hensigtsmæssig. Jeg troer, at den nuværende Ordning, som ogsaa den, der tidligere bestod, havde sine Fortrin og sine Mangler, og jeg kan ikke fravige den Anskuelse, at saalænge Kongeriget bestyres som en særegen Landsdeel med særlige Finantser, er der ikke i alle Afregningsforhold mellem Monarchiet og den enkelte Landsdeel den Betyd-